

Nález dvou vrstev gotických středověkých nástěnných maleb v kostele sv. Havla v Kuřívodech (Ralsku) je za Liberecký kraj nominována na Cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro Futuro.

24. 07. 2014 14:27

Nález dvou vrstev gotických středověkých nástěnných maleb v kostele sv. Havla v Kuřívodech (Ralsku) byl za Liberecký kraj vybrán jako nejvýznamnější objev v památkovém fondu za rok 2013 a byl nominován do celostátního kola Ceny NPÚ, jejímž cílem je vyzdvihnout zásluhy o záchranu kulturních památek, významné objevy a nálezy, příklady kvalitních oprav či restaurování a úspěšné prezentace kulturního dědictví.

Dlouho chátrající středověký kostel sv. Havla je v majetku římskokatolické církve, farnosti v Mimoni. Po dlouhodobé devastaci sovětskou armádou dochází k postupné obnově stavby. Na základě prací prováděných zdejším farářem Václavem Horniakem na vnitřních omítkách kostela došlo k částečnému odkrytí nástěnných maleb v presbyteriu kostela. Za finančního přispění Ministerstva kultury a Libereckého kraje převzal práce restaurátor, akademický malíř Václav Potůček, který ve spolupráci s technologickou laboratoří Alma zastoupenou RNDr. Jankou Hradilovou a pod dohledem odborných pracovníků územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu Mgr. Miloše Krčmáře a Mgr. Jany Šubrtové provedl celkový odkryv dochovaných nástěnných maleb a jejich záchranou fixací.

„Kostel sv. Havla v Kuřívodech nesl původně zasvěcení sv. Jiří. Postaven byl pravděpodobně po polovině 13. století. V roce 1279 jej navštívila královna Kunhuta, vdova po Přemyslu Otakaru II., v době své internace na nedalekém královském hradě Bezděz. Královna mohla v presbyteriu spatřit pravděpodobně starší vrstvu maleb, která představuje nebe s hvězdami a souhvězdími. Mladší vrstva, jejíž součástí jsou odkryté malby s postavami archanděla Michaela vážícího duše hříšníků, sv. Doroty a výjevem Obětování v chrámu, pokrývala nejen kápu klenby, ale i všechny

stěny presbyteria. Tyto výjevy jsou datovány do první čtvrtiny 14. století. Tento významný odkryv zařadil kostel sv. Havla v Kuřívodech mezi nejvýznamnější středověké památky regionu, kterými jsou královský hrad Bezděz nebo hrad Houska, v jehož kapli se též nacházejí významné gotické nástěnné malby.“ uvedl ředitel Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci Mgr. Miloš Krčmář.

Nález dvou vrstev gotických středověkých nástěnných maleb v kostele sv. v Kuřívodech se o vítězství utká kategorii Objev roku s dalšími památkami, které do dané kategorie nominovaly další kraje:

Jihočeský kraj, Tábor, systém výpustí rybníku Jordán

Olomoucký kraj, Přerov, Archeologický odkryv duchovně vzdělávacího centra jednoty bratrské

Liberecký kraj má kromě kostela sv. Havla v Kuřívodech ještě jedno želízko v ohni – v kategorii „záchrana a obnova památky“ je na Cenu NPÚ Patrimonium pro Futuro nominována záchrana barokního oltáře v kostele sv. Jiljí v Bezdězu. K obnově bude proto vydána samostatná tisková zpráva.

O vítězích jednotlivých kategorií bude v průběhu léta rozhodovat komise hodnotitelů sestavená z členů vědecké rady NPÚ, ICOMOS (International council on Monuments and Sites) a dalších spolupracujících institucí. Členové komise vypracují posudky na jednotlivé vítěze krajských kol a na společném zasedání za předsednictví generální ředitelky NPÚ Nadi Goryczkové informace vyhodnotí a navrhnou vítěze.

„Cena Národního památkového ústavu Patrimonium pro Futuro je pro nás příležitostí podpořit vlastníky

a další, kteří se v péči o kulturní dědictví angažují. Rádi bychom tímto způsobem ocenili všechny, kteří vnímají památky a jejich kulturní potenciál jako nezpochybnitelnou hodnotu, uvědomují si význam kulturního dědictví pro naši identitu a prostředí života a přistupují zodpovědně k jeho zachování. Věříme, že ocenění bude podnětem k hlubšímu zájmu veřejnosti o podstatu a principy památkové péče a inspirací pro další pozitivní kroky v této oblasti,“ vysvětlila Naďa Goryczková, generální ředitelka Národního památkového ústavu.

Cenu v podobě diplomu a pamětní plakety, jejíž podobu navrhli studenti Střední uměleckoprůmyslové školy a Vyšší odborné školy v Jablonci nad Nisou, předá generální ředitelka Národního památkového ústavu Naďa Goryczková u příležitosti Dnů evropského kulturního dědictví v září tohoto roku. Výherci jednotlivých kategorií navíc získají roční předplatné odborného časopisu Zprávy památkové péče a roční rodinnou vstupenku na objekty ve správě Národního památkového ústavu.

Národní památkový ústav je největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména pak zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů v oblasti státní památkové péče. Poskytuje např. odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, metodicky působí na sjednocení přístupů v oblasti záchrany a rozvíjení hodnot památkového fondu na území ČR a vede jeho soupis. Aktivně zasahuje do procesu prohlašování jednotlivých věcí, objektů i území kulturními památkami ČR a zajišťuje v rámci svých možností

jejich dokumentaci. V oblasti výkonu odborné složky památkové péče disponuje sítí 14 územních odborných pracovišť se sídlem v každém kraji. Jakožto vědecké pracoviště aktuálně pracuje na 29 projektech s příspěvkem z evropských grantů a 36 vědeckých projektech s příspěvkem od institucí České republiky. Věnuje se odborným školením v oblasti památkové péče. Ročně vydá zhruba 50 publikací. Odborné možnosti a znalosti zúročuje také v péči o více než 100 nemovitých kulturních památek, o něž se z pověření státu stará a které zpřístupňuje veřejnosti.

Kontakt:

Mgr. Miloš Krčmář, ředitel NPÚ, ÚOP v Liberci 602 114 516, krcmar.milos@npu.cz